

Izhaja vsak dan razen nedelje in praznikov.

Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETNO—YEAR XIII. Cena lista je \$4.00. Entered as second-class matter January 22, 1916, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., četrtek, 1. julija (July 1st) 1920.

Subscription \$4.00
Yearly.

Credniški in upravilni prostori: 2657 So. Lawndale av.

Office of publication:
2657 So. Lawndale ave.
Telephone: Lawndale 4625.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 2, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

ALI BODO CENE POREBČIN RĒS PADLE, KOT SE GOVORI?

ŽELEZNIŠKE DRUŽBE ZATEVAJO POVIŠANJE VOZNINE ZA 55½ ODSTOTKOV.

Povišanje voznine pomeni podaritev življenskih potrebi.

Washington, D. C. — Med tem ko velebitničko časopisje sugestirajo ljudstvu, da smo dospeli do točke, da prično padati cene, in to sugestijo nekateri ljudje brezmiselnost kar tjevidan pripovedujejo kot resnico dalje, je Clifford Thorn iz Chicaga, zastopnik transporterjev, povedal pred zvezno meddržavnim trgovsko komisijo, da je treba povisiti voznino za 55½ odstotkov, da se povisajo meze železničarjev. Mož seveda ni omenil profita železniških magnatov, ker je najboljje po logiki finančnikov, bankirjev in podjetnikov, da se krije za vsako povisjanje mezd odloži na delavec.

Če se res voznina poviše za 55½ odstotkov, tedaj bo ljudstvo naložena butara dveh milijard dolarjev. Znano, je da podjetniki, tovarnarji in trgovci ne plačujejo voznine iz svojega žepa, ker ne vodijo trgovin in podjetij iz luhneži do svojega bližnjika, ampak zaradi profita. Zakon v današnjem produksijskem sistemu je tak, da kdor producira blago iz ljubnosti do svojega bližnjega, tudi kmalu bankrotira. Torej je narava posledica gospodarskega zakona, da se vsako povisjanje transportnih troškov pri produkciji in distribuciji blaga odloži na ljudska ramena, dokler je ta produksijski sistem uveljavljen in nihado, sicer z boljšim, po katerem se producira za ljudske potrebe in ne zaradi profita.

Če se povisja voznina za 55½ odstotkov, bo te dve miljadi dolarjev nosilo ljudstvo. In če bo moral ljudstvo na leto plačati dve miljadi dolarjev več za potrebi, kot plačuje zdaj, kakršno mogoče govoriti ali pa pisati, da so v cennih dosegli najvišjo točko in da bodo cene pričele padati. Take govorice in pisava so varanke, ker ne pokažejo položaja v pravi luči.

Komisar William B. Culver skuša to butaro odvrniti od ljudstva, v kolikor se sploh da odvrneti. Govoril je pred klubom, poznanim pod imenom Washington Ad Club. Dejal je, če položaj ostane tak, kakršen je, tedaj bo ljudstvo strašno trpelo prihodnjo zimo, ker bodo zaprli veliko tovarn. Za stotine milijonov dolarjev blaga leži naloženega v železniških vozovih, ki stoejo na stranskih tirih.

Ena tretjina premoga, ki je potreben za prihodnjo zimo, je bila prepeljana na jezera, v novoangliških državah pa zapirajo tovarne, ker nimajo premoga. Farmerji ne morejo dobiti železniških voz za prevažanje plenice lanskoga leta, ko je že čas novih žetev tukaj. Povdralj je, če se položaj ne spremeni, da bo stal sod moko pet in dvajset dolarjev, hih kruha pa pet in dvajset centov. Izjavil je, da je dosti voz za prevažanje premoga, ali železniške družbe jih ne postavijo k premogovnikom, da vanje nalože premog. Rudarji stradajo, čeprav govorijo, da imajo visoke meze. V svojem govoru je priporočil, da edina odpomoč v tem, če se vse železnične obratujejo kot enota.

Kdor je pravilno razumel njezino nasvet, bo prikel do zaključka, da je edina odpomoč proti sedanju položaju v nacionalizaciji ameriških železnic, ker je privatna železniška uprava pri kraju s svojo modrostjo in srečo nahaja red anlošnem bankrotom. Enoten obrat je nemogoč pod privatno upravo, ker se privatni interesi železniških magnatov krivajo in nemogočajo tako obratovanje.

BANDITJE SO ODNEŠLI BOGAT PLEN.

Chicago, Ill. — Ko se je Louis Davoric, blagajnik Chicago White Lead & Oil kompanije, bližal tovarni, je pred njega stopilo pet banditov in mu ukazalo, naj dvigne roke-kviško. Oropali so ga za \$1,800, ki so imeli siužiti za izplačilo delavskih mezd. Davoric je skoval najprvo pobegniti. Torek je proti tovarni in banditje so oddali za njim pet strelov. Končno so ga okobil in mu vzeli denar. Po izvršenem ropu so tolovali skočili v avtomobil in so kmalu izginili prestrašenemu blagajniku izpred oči.

HEARST PRAVI, DA JE WILSON "AVTOKRATIČNI ANGLOMANIJA".

San Francisco, Cal. — William R. Hearst, znani časnikarski magnat, ki agitira za novo meščansko stranko, je priobčil v svojih listih članek, v katerem pravi, da mora biti Wilsonova stranka poražena za vsako ceno, kajti "za ameriško ljudstvo bi bila največja nesreča, če bi se avtokratični anglomani jaka še dalje obdržal v sedlu."

KDO BO PREDSEDNIŠKI KANDIDAT?

STVARI SE RAZVILJAJO KOT NA REPUBLIKANSKI KONVENCIJI.

"Črni konjiček" straši v ozadju.

San Francisco, Cal. — Ko je načelil drugi dan konvencije demokratične stranke, je bilo jasno, da je položaj glede predsedniškega kandidata tak, kot je bil na republikanski konvenciji v Chicago. Na republikanski konvenciji so imeli tri kandidate: Wooda, Lowdena in Johnsona, o katerih so največ govorili in pisali. Nominačijo za kandidata je pa dobil Harding, o katerem ni bilo govorja in reklame, ker je tako že skupina bankirjev in industrijskih magnatov.

Na tukajšnji konvenciji se tudi govorijo o treh kandidatih: McAdooju, Palmerju in Coxu.

Prvi dan je bil položaj tak, da so opozovalci dogodkov sodili, da prav zanesljivo dobi nominacijo McAdoo. Prihodnji dan je bil ta položaj popolnoma spremenjen. Ugodne sanse za McAdooja so bile, kajti njegova nasprotnika Palmer in Cox sta prej pridno na delu.

Političarji govorijo, da položaj nastane najbrž tak, kot je bil na republikanski konvenciji. En kandidat bo odpadel, na kar bo sta dva držala drug drugačia za vrat, nazadnje pa pride na beli dan "črni konjiček," o katerem profesionalni političarji prav dobro vedo, kdo je, čeprav zdaj navajajo razna imena.

Med "črne konjičke" zdaj že je senatorja Cummingsa, češ, da je s svojim otvoritvenim govorom dokazal, da je zmožen voditi stranko. Za njim naštavijo podpredsednika Marshalla, senatorja Glassa in Bainbridge Colbyja, ki je bil svoječasno progresovec, a je podpiral predsednikom Wilsonom v letu 1916, zdaj je pa državni tajnik.

Profesionalni političarji sodijo, da bodo pri prvem glasovanju oddani glasovi takole: Palmer 275, McAdoo 250, Cox 200.

To prerokovanje profesionalnih političarjev dokazuje, da so začeli prav dobro zmetati karte kot na republikanski konvenciji. Kandidatje so tako izbrani, da ne more nobeden prejeti dvretjetinske večine, dokler profesionalni političarji ne urede svoje mašine tako, da nekdo prejme potrebno dvretjetinsko večino.

Če profesionalni političarji doberi kategorija kandidata, ki je zdaj oficijel, potrebuje obljube in zagotovila, tedaj ne bo "črni konjiček," aka pa ne dober, kar zahteva, pride prav zanesljivo "črni konjiček" in trije kandidatje odpadejo, kakor da niso nikdar aspirirali na predsedniško kandidaturo.

BANDITJE SO ODNEŠLI BOGAT PLEN.

Chicago, Ill. — Ko se je Louis Davoric, blagajnik Chicago White Lead & Oil kompanije, bližal tovarni, je pred njega stopilo pet banditov in mu ukazalo, naj dvigne roke-kviško. Oropali so ga za \$1,800, ki so imeli siužiti za izplačilo delavskih mezd. Davoric je skoval najprvo pobegniti. Torek je proti tovarni in banditje so oddali za njim pet strelov. Končno so ga okobil in mu vzeli denar. Po izvršenem ropu so tolovali skočili v avtomobil in so kmalu izginili prestrašenemu blagajniku izpred oči.

PROHIBICIJA JE ZMAGALA V ODSEKU DEM. KONVENTIJE.

ZANJO JE ODDANIH ŠEST GLASOV PROTIV PA TRIJE.

Manjšina nastopi proti prohibiciji na konvenciji.

San Francisco, Cal. — V pododseku za rezolucije je bil stavlen predlog, da se sprejme v platformo točka za odpravo prohibicije. Predlog je bil odklonjen s šestimi glasovi proti trem.

Nekateri sodijo, da odsek ne bo omenil prohibicije, kadar poda svoje poročilo. Nekateri političarji pravijo, že so to zgodil, ko Bryant predlagal strogo prohibicijsko točko, ki naj se sprejme v platformo. Manjšina seveda ne bo držala križem rok, ampak bo predlagala, da se sprejme točka za modifikacijo Volsteadovega zakona, to je, da se dovoli izdelevanje piva in vina.

Zdi se, da demokratični profesionalni političarji žele, da prohibicija ostane, da se z njo lahko nadalje ribari med volileci in dobrimi možmi, ki so za odpravo prohibicije.

Značilno je, da imajo delegatje, ki prihajajo iz držav, v katerih so za modifikacijo Volsteadovega zakona 472 glasov, tako da imajo večino na konvenciji, a pododsek se je izrekel proti odpravi prohibicije.

Kaj je torej profesionalni političarjem prohibicija drugega kot navadno politično vprašanje, ki nima s poglobjanjem ljudi, odpravo pijačevanja prav nobenega stika. Če je večina na konvenciji za modifikacijo Volsteadovega zakona, večina v pododseku pa gre prek zahteve to večine, ali niti to vsljevanje volje političnih "bosov" večini?

To igračkanje s prohibicijo pa dokazuje, da profesionalni političarji v demokratični stranki nobejo, da se stranka jasno in določno izjavlja za prohibicijo ali pa proti nji. Taka igra se je odigrala tudi v Chicagu na republikanski konvenciji. Nobene jasnosti nima, se manj pa določnosti, ki bi pokazala, kako sodi večina v stranki o tem važnem vprašanju, ampak to vprašanje je zavito v meglo, da se lahko love glasovi pri prohibicijistih in tistih, ki so proti prohibiciji. Kar se zdaj godi tukaj, se je že enkrat odigralo v Chicago. Druge so le osebe in pa besede, s katerimi političarji vtenejuje svoje stališče.

Počakati je treba še, kaj poreče konvencija o delavskih zahtevah, da bo lahko izreči popolno sodbo o konvenciji.

Profesionalni političarji sodijo, da bodo pri prvem glasovanju oddani glasovi takole: Palmer 275, McAdoo 250, Cox 200.

To prerokovanje profesionalnih političarjev dokazuje, da so začeli prav dobro zmetati karte kot na republikanski konvenciji. Kandidatje so tako izbrani, da ne more nobeden prejeti dvretjetinske večine, dokler profesionalni političarji ne urede svoje mašine tako, da nekdo prejme potrebno dvretjetinsko večino.

Če profesionalni političarji doberi kategorija kandidata, ki je zdaj oficijel, potrebuje obljube in zagotovila, tedaj ne bo "črni konjiček," aka pa ne dober, kar zahteva, pride prav zanesljivo "črni konjiček" in trije kandidatje odpadejo, kakor da niso nikdar aspirirali na predsedniško kandidaturo.

BANDITJE SO ODNEŠLI BOGAT PLEN.

Chicago, Ill. — Ko se je Louis Davoric, blagajnik Chicago White Lead & Oil kompanije, bližal tovarni, je pred njega stopilo pet banditov in mu ukazalo, naj dvigne roke-kviško. Oropali so ga za \$1,800, ki so imeli siužiti za izplačilo delavskih mezd. Davoric je skoval najprvo pobegniti. Torek je proti tovarni in banditje so oddali za njim pet strelov. Končno so ga okobil in mu vzeli denar. Po izvršenem ropu so tolovali skočili v avtomobil in so kmalu izginili prestrašenemu blagajniku izpred oči.

VREME.

Chicago in okolice: V petek noč v delavskih zavodih so izvršeni napadi na delavce. Južni vetrovi.

Temperatura v zadnjih 24 urah najvišja 80, najnižja 71. Solnce izide ob 5:18, zide ob 8:25.

6000 RUDARJEV ZASTAVKOLO V WEST VIRGINIJI IN KENTUCKYU.

Charleston, W. Va. — 6000 organiziranih rudarjev v okrajih Mingo in Pike, W. Va. in Kentucky, je stopilo v stavko na poziv predsednika okrožne organizacije Stavka. Stavka je prišla, ko so lastniki premogovnikov izjavili, da ne priznavajo organizacije rudarjev in ne sprejmejo njenih zastopnikov.

KANADA ODPRLA TRGOVINO Z RUSIJOM.

Prva pogodba za pošiljatev materiala v Rusijo je podpisana.

ŽELEZNIŠKI MATERIJAL POJDE PRVI.

New York, N. Y. — Ludvig C. A. K. Martens, zastopnik ruske sovjetske vlade, je izjavil, da je podpisana prva pogodba za pošiljatev materiala iz Kanade v sovjetsko Rusijo. Prvo blago, ki pojde v Rusijo, je železniški material, poljedelni stroji in medicinske potrebi v vrednosti pet milijonov dolarjev.

Zastopniki sovjetskega biroja v New Yorku, ki imajo svoj glavni stan v Montrealu, so že skenili več drugih pogodb. Vse trgovske pogodbe so sankcionirane po kanadski vladi.

Martens je prejel informacije, da bodo mnoge ameriške firme, ki bi rade trgovale z Rusijo in so že obupala, da vlada v Washingtonu dovoli izvoz, stopile v zveko z eksporterji v Kanadi in pošiljale svoje blago tja nakar pojde od tam v Rusijo.

Vse pravice v Rusijo, ki pojde v Rusijo na prvi parnih in kanadskih vagonih, so sovjetska vlada planila v gotovini.

V DVEH MILIJONIH JE ODŠLO 4 MILJONE BUĀLJEV PĀRNIKI CE TUJEZERSTVO.

Chicago, Ill. — Kljub temu, da so transportne razmere na železnicah pod vsako kritiko, je odšlo iz Chicaga štiri milijone buāljev pienice v Evropo. Pārniķi niso prevzeli po železnicam, ampak po željezniških vagonih, ki so vodne poti. Prevažnje pienice se vrši v malih ladiah, ki lahko povejo po kanadskih kanalih. Na takih ladjah nalože od sto do dve sto tisoč buāljev pienice. Ta pārniķe je preložena v kanadskih pristanih na velike parníki. Na ta način izgubi New York trgovino, ki prehaja pod kontrolu privaten britiski plovbeni interes. Z dīķiem besedami to pomeni, da privaten britiski plovbeni interes skauj preložiti portugovinu in če so jim načrti posredi, bo to udarec za New York.

Tako je tudi na pr. s sladkorjem. Sladje milijoni sladkorja, ki so bili drugega importirani direktno s Kube v Združene države, so bili importirani skozi Kanado. Najprvo je odšel sladkor na Angleško in od tukaj je bil poslan v Kanado.

Ta sladkor prodajajo zdaj po 28 centov funt. Ljudje se vprašajo, zakaj je sladkor v visoki cenai. Tukaj je dokaz, da hočejo privaten britiski plovbeni interes na praviti profit. Sladkor mora zgraditi tega napraviti pot devet tisoč milij. mesto da bi ga s Kube poslati direktno v Združene države.

DEPUTIJ OSTOŽEN UMORA V KATOLISKO-METODISTICNEM FRĒTEPU.

Monroe, Mich. — Albert B. Sermar, farmar, ki je kot posebni deputij ustrelil W. H. Gildaya v pretepu med katoličani in metodisti v cerkvi v Rabidoux Cornerju zadnji pondeljek, je obtožen umora prve vrste.

Izgredi med pristali katolički in metodistične vere so izbruhnili v nedeljo ob priliku protikatoličkega predavanja, ki ga je imel Louis K. King. Oblike so bile v kaznilniški oblike, kjer temu

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Canada \$4.00 na leto, \$2.00 na pol leta in \$1.00 za tri meseca; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 na pol leta, \$1.40 za tri meseca, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vas, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

DOPISI.

Madison, Ill. — Krasen uspeh veselice in bazaria, priznajanega v krovit hrvatskega doma in hrvatskih skupnosti v Ameriki. —

Konečno je prišel dan, 23. junij, katerega je vsa hrvatska naselbina nestrpno pričakovala. Četeden je delovalo in prireditveni odbor je s strahom pričakoval, kako bo vrame na dan, ki je bil doloden v tukajnji naselbini najpomembnejši prireditvi, katero so rojaki Hrvatje le kedaj priredili v Ameriki. Prireditve je bila v korist Hrvatske sorotništva v Ameriki. — Ta dan je bil največji praznik za našo naselbino in nikdar ga ne bomo pozabili; ostalo nam bo v vednem spominu.

Napočilo je krasno jutro, in izgledalo je, kot da hoče narava sama pripometi k boljšemu veselu naše prireditve in da tudi ona hoče dati svoj del k temu plemenitemu namenu. — Že zgodaj v jutru je bilo opaziti na ulicah naše naselbine člane našega društva s hrvatskimi trobojniciami na prsih, in so pogovarjali o prireditvi. Na obrazih vseh je bilo čitati veselje in vsi so nestrpno pričakovali prihoda sosednjih bratovških društev, povraševali so odbornike veseljenega odbora, ki so hiteli sem in tja, da izvirovajo še zadnje priprave. —

Ob poldeseti uri so pričela prihajati prva društva iz okolice, dalejne in bližnje. Prva so prispeila na veseljeni prostor društva iz tukajnje naselbine, ki so se udeležila prireditve korporativno. Hrvatska godba je spremila vseko došlo društvo. — Ob deseti uri so prispeala bratovška društva iz East St. Louis, ki so bila najprišrejne pozdravljenja. Malo kasneje so prispeala bratovška društva mladinskega oddelka in odborniki hrvatskih društev iz Wood Riverja, III., ki so prišli s posebnim kar. Kmalu nato so prispeali odborniki hrvatskih društev, mladinski oddelki in učitelji hravatake šole iz St. Louis, Mo. —

Ko so dosegla vsa društva, ki so se prijavila, in se zbrali v prostorni dvorani, je hrvatska godba zaigrala nekaj krasnih pesmi. Nato so se člani došlih društev razdelili po naselbini.

Ob treti urji popoldan so se vsa društva zopet zbrala v prostorni dvorani, ki je bila premajhna za dan, akoravno je bila največja v celem mestu. Upravitelj mladinskega oddelka NHZ društva št. 29, brat Juraj Morige je pozdravil s kratkim nagonom vsa došla društva in odbornike posameznih hrvatskih društev, da naj zavzamejo svoja mesta na odru. Nato je brat upravitelj predstavil vsehakega posameznega govornika navzocenom občinstvu, katere je občinstvo z burnim aplavzom pozdravilo. Vsak govornik je vspodbujal rojake, da naj neumorno delujejo po začrtani poti naprej, da se kmalu uresniči plemenita ideja, da se zgradi sirotinščica za hrvatske sirote v Ameriki. Častili so našemu društvu št. 29 mladinskega oddelka NHZ za to plemenito delo, ki ga je izvajalo v korist hrvatskih sirotov v Ameriki in pozivljali ostala hrvatska društva, da naj podvzamejo slike korake. — Vsak govornik je prispeval v imenu svojega društva lepo vsto kot dar v namenu, v katerega je tukajanje društva mladinskega oddelka priredilo to veselje. Društvo št. 222 NHZ je prispevalo z svojega narodnega sklada sto dolarjev. —

Po končanih govorih je nastopilo društvo št. 2 mladinskega oddelka iz St. Louis, Mo., in vprizorilo krasno predstavo, ki je najbolje izpadla. Po končani predstavi je sledila deklamacija, katero je imel član društva št. 2 mladinskega oddelka NHZ iz St. Louis, Mo., ki je bila burno pozdravljena od vsega navzočega občinstva. Nato je nastopila mladina hrvatske šole v St. Louis, Mo., in zapela nekaj zelo krasnih hrvatskih pesmi, in na željo občinstva so morali ponoviti nekaterе pesmi.

Po končanih teh točkah se je brat Mati Opič zahvalil v imenu prireditvenega odbora vsem dolšim društvom za ogromno udeležbo, ker so tem pokazali, da čutijo v sebi dolžnost za otroke umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-

ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki nimajo nikogar na tem svetu, da bi zanje skrbel. Apeliral je na vse rojake, da naj delujejo neustrešeno naprej po začrtani poti, da se doseže cilj. Povedjal je, da to ni nobena milostina, nego je to brat-ska dolžnost, da se brigamo za nepreskrbljene otroke naših umrlih sobratov, ki

Inomestje.

srški denarni interesi so pričeli rovati proti novi mehiški vladi.

ernosillo, Sonora, Mehika. — Ena začasna vlada v Mehiki, ki načeljuje Adolfo de la Rta, je makinjena srednjim in in peonom (delavec na mazah) in zaradi te se je izbrila velikim ameriškim interesi, ki ima ulozen kapital v tem. Ameriški listi, ki podpirajo so lastnina omenjenih cesov, so že pričeli slikati "črno bodočnost" v Mehiki. Ameriški kapitalistični interesi so videli, da mehiška vlada ima Združene države, kar se zatrjava delavskega gibanja. nekaj dnevi so bili aretirani agitatorji, toda agentura Associated Press v Mexiku je iz tega neznamenitega naredila poročilo, ki se da "je bilo na tisoče boljov in I. W. W. istov aretirani Mehiki." V resnicu so bili le trije agitatorji. Mehika nanes več svobočin kot paene države, kar se tiče svogovora, tiska in zborovanja to jezi ameriške kapitaliste. To ameriški kapitalisti intricajo v Mehiki, pokazuje sledenje: Neki mehiški polkovnik, ki sed padeem Carranzo bival v Kaliforniji, je pred par prišel v dotiko z miljonarjem New Yorka. Milijonar je zadal koncesijo za 500.000 akrov v spodnji Kaliforniji, da jo izkoristi za svoje podjetje. Njena zahteva je bila ljudno, toda tisto odločljeno. Nekaj dni je dnevi časopis v Ameriki je lastnina družbe, katere sednik je omenjeni milijonar, vili vitrijoljeni napad na sedavo v Mehiki, če da ni nica od prejemanje Carranzove vlade ne daje dovolj zaščite mehiškemu kapitalu. To dokazuje, da žal ni začasna vlada že prina v Washingtonu.

gleško delavstvo za samoodločevanje Ircev.
London. — Angleška delavska stranka je na svoji letni konvenciji v Scarboroughu zaključila, da bo borila za samoodločbo. Stranka zahteva, da angleška vlada odpokliče svojo armado, ki je dovoli Irsem, da sklicuje ustanovljeno skupščino, in se naihajte slobodno izrekojo za mojstvo, kakšno hočejo imeti. Stranka se je tudi izrekla za ponovo samoodločevanje ljudstva v Irsku in Indiji.

Lloyd Georgev manover proti Krasinu.
London. — "Daily Herald" ilo delavske stranke, obtožuje Lloyda Georgea, da poskuša raznimi triki razbiti konfenco s Krasinom, trgovskim krajem sovjetske Rusije. List je, da je Krasin prišel v London nemnenom, da doseže ovako pogodbo z Anglijo, ni pa blagoviti govoriti o političnih razenjih. Angleška vlada je pa zahtevala, da ruska misija, obliče London, ne sme imeti posegnega značaja in ta zahteva je priznana. Zdaj pa Lloyd George nadleguje Krasinu s političnimi argumenti. Krasin je mnen, da se lahko takoj sklicejo na konferenco med Rusijo in Anglijo Britanijo, na kateri pridejo dnevnih redov v politična vprašanja. To pa Lloyd Georgu zoperi bo volji.

Herald poziva angleško delavstvo, da naj nastavi Georgevo skanjanje in mu "zasadi boljševikov v arce".

Blokada irskih železnic.
Dublin, Irsko, 30. jun. — Železni promet v Newbridgu, najjem vojaškem središčem na jugu, kjer se stekajo železnice na jug in zapad, je popolnoma razkritan vseledi suspendiranje železnic. Ker je vlada odločila, da vojaki potujejo v manjši skupini in zasedejo prvi vlaki, ga dobre, so ustavljeni skoraj vseleži. Vladne oblasti še niso očiteli grožnje, da izpro uporne zemlje in obratujejo vlake s stolpovi.

London, 30. jun. — Iz Belfasta ljujajo, da so bili sinči tam večemiri. Izredniki so napadli najstnico in razbijali šopek in vrstil. Trije policisti so bili ranjeni. Vladna pošta teden vojnega manjja na Irsko, ker se boj boljševikov, da se je zavedal, da

novih verifikacij bojev 12. julija, ko bodo protestantje obhajali svoj Oranžni dan.

Civilna vojska na Kitajskem.
Honolulu, Havaji. — Tukajšnji japonski list "Nipu Žiki" je objavil brzjavko iz Tokija, da so južnokitajske čete po hudem hoju okupirale Jen-Cov na teritoriju severnokitajske republike.

Bomba pred japonskim parlamentom.

Tokijo, 29. jun. — Na trgu pred zborničnim poslopjem se je danes razpletela bomba, ki je naredila veliko materialno škodo, toda življenskih izgub ni bilo.

Angleški kapitalisti ugrabili plovbo na Donavi.

London, 30. jun. — "Times" poroča, da je sindikat angleških kapitalistov dobil vse podonavsko parobrodne družbe pod svojo kontrolo.

Zivežni ingredi v Nemčiji.
Berlin, 30. jun. — Na centralnih tržiščih so bili danes večji nemirji in nekaj oseb je bilo aretiranih. Včeraj opoldine je velika procesija žensk korakala pred vladno palajo in zahtevala, da jo sprejme minister predsednik Fehrenbach: ženske so protestirale proti visokim cenam. Fehrenbach ni hotel sprejeti žensk.

V Frankfurtu so se ponovili izgredi in šope na več kavarnah so bile pobite. Policiisti so streljali v zrak in razpršili demonstrante. Po uradnem poročilu je bilo pet oseb ubitih v Hamburgu. V Wurzburgu so vojaki streljali na izgrednike in težko ranili nekaj oseb.

Silka in Italiji.

Rim. — (Iz poročila ameriškega korespondenta). — Sedanji splošni položaj v Italiji se priljubljuje v sledenih naslovih, ki jih je diktati na prvi strani "Messager": "Uporni bersaljeri v Anconi so kapitalirali," "Nebrojni spopadi med anarhisti in policijo na ulicah," "Stavka v okrožju Belluna," "Stavkarji razorozili vojake," "Generalni štrajk v Cremone," "Nasilje v Piombinu" itd.

V drugem listu je citati poročilo o prizoru v parlamentu, ko so se stepli klerikalci in socialisti. Klerikale Ciriani je očital socialistu Misiani v zbornici, da je dezertiral iz armade. Misiani je imenoval Cirianija "junaka, ki je streljal samo iz zasede". Ciriani je nato planil na svojega nasprotnika in v nekaj hipih sta se oba valjala na teh tik mize, pri kateri sedle ste-nografi. Priskočili so drugi in udarci s pestmi so padali kot toča. Giolitti in ostali ministri so pa ves čas sedeli na svojih ministrskih sedežih in mirno gledali pretepi.

Pragjanje socialistov na Grškem.

Atene, Grška. — Jean Petropoulos, urednik socialističnega dnevnika "Rizospastis" v Ateneh, je bil pred kratkim obsojen pred vojnim sodiščem ne eno leto ječe, ker je v listu kritiziral militaristično gibanje in imperialistično težnje sedanje reakcionarne Venizelosove vlade.

Prvomajske demonstracije na Grškem so imelo eno dobro posledico. Vlada je izpustila iz ječe Benarjasa, najboljšega voditelja grške socialistične stranke, ki je prebil skoraj eno leto na zapuščenem otoku Folegrandrosu v Egejskem morju.

Španski socialisti so se izrekli za tretjo Internacionalo.

Madrid. — Španski socialistična stranka je sklenila z 8269 glasovi proti 5016, da vstopi v tretjo (komunistično) Internacionalo. 1516 članov ni glasovalo.

Italijani okupirali Inomost?

London. — Brzjavka z Dunajem, datirana dne 25. junija, se glasi, da so italijanske čete okupirale Inomost in Landeck na Tirolskem, ko je bilo odkrito, da je bila velika količina orožja in streliva vtihtljena iz Bavarske na Tirolsko.

Kako je nekdo potegnil francoskega župana?

Pariz. — Župan zakonite občine Bouceau v Pirenejih je suspendiran za mesec dni. Zgodilo se je takole: Župan je prejel informacije — on sam ne ve, od kod so prisile — da pridejo v enem dnevu boljševiki in okupirajo njegovo občino. Kaj storiti? Župan je bil v časopisih toliko slabega očiteli grožnje, da izpro uporne zemlje in obratujejo vlake s stolpovi.

London, 30. jun. — Iz Belfasta ljujajo, da so bili sinči tam večemiri. Izredniki so napadli najstnico in razbijali šopek in vrstil. Trije policisti so bili ranjeni.

Vladna pošta teden vojnega manjja na Irsko, ker se boj boljševikov, da se je zavedal, da

je zanj najbolje, če je hitro na njihovi strani. Župan ni pomislil. Tako je vzel spodnje rdeče krilo svoje žene in ga razobesil na občinski hiši in potem se je usedel in brez skrbja čkal na odloke sovjetcov. Boljševikov ni bilo, pač pa je vlada izvedela za rdeče krilo na občinski hiši in župan je prejel pismo, da je suspendiran.

Milijon delavov brez dela na Japonskem.

New York, N. J. — Tukajšnja "Japan Weekly Chronicle", ki se bavi z gospodarskim položajem na Japonskem, piše, da je industrijska kriza na Japonskem, ki je sledila finančni krizi, vedno večja. Več kot milijon delavcev je že brez posla in to število neprestano raste. Brezposelnim delavci potujejo v velikih trumah ed mesta do mest za delom ali povsod najdejo nove trume brezposelnih.

Nova revolucija v Mehiki nadomema v popisu.

Mexico City, Mehika. — General Carlos Osuna je organiziral revolucijo v Tamaulipasu proti

VABILO NA VESELICO

katero priredi

SLOVENSKA MAXHOM GODBA

v Slov. Delavskem Domu, na Mozham, (Johnstown), Pa.,
dan 5. julija 1920.

Pričetek veselice bo ob 2 uri popoldne.

Vstopnina za moške je 50c. Ženske so prosto vstopnine.

Ker se na ta dan obhaja osem letnica obstanka naše godbe, se valedi tega najljubljajša vabi vse rojake in rojakinje kakor tudi vse Jugoslovane iz Johnstowna in vseh bližnjih mest in okolice, da nam mnogočetinstveno obiščete na ta dan pri zabavi. Godba bodo zmagrala vse veselili komadov, valčki, polke in druge poskočnice, da se bude lahko vse zabavalo, staro in mlado. Za suha grla in prazne želodce bodo vsestransko skrbel veselilni odbor.

Torej na veselo svidenje pri zabavi dne 5. julija, 1920, vam kljubuje vsi člani Slov. Maxhom godbe! Frank Fiket, Johnstown, Pa.

Velika skupina naših rojakov se boste vrnila v domovino pod pokroviteljstvom in v spremstvu posebnega vodje.

Lastnik jugoslovanske banke, Henry C. Zaro, bode v kratkem posiljal v domovino veliko skupino naših rojakov, kateri bodo potovali v spremstvu in zaščiti posebne vodnike, kateri jih bodo spremljal iz New Yorka v Evropo. Njegova dolžnost bode, da skrbi tekompotovanja za njihovo prtljago in da vse potničke banke Henry C. Zaro zavaruje glede neprilik in nezgod od casa, ko oni ostavijo ameriško obalo do tedaj, da pridejo oni do kraja. Vaškod, ki želi potovati s to skupino potnikov, naj takoj piše jugoslovanskemu bankirju Henry C. Zaro.

SPREMLJANJE POTNIKOV IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Posebni zastopnik naše banke je že odpotoval v Evropo, kjer bode storili vse potrebno, da dovede Vaše roditelje in znance v Ameriko. Ves denar, katerega posljete Vašim ljudem v stari kraj, bode on izplačeval. Radi tega naj vsi oni, kateri žele, da pridejo njihovi svojci v Ameriko in ki že njim poslati denar tako, da slednjega sigurno in v najkrajšem času dobe, naj se zaupno obrnejo do našega državnega pooblaščenega bankirja Henry C. Zaro.

POŠILJANJE DENARJA V STARI KRAJ.

Državno pooblaščeni bankir Henry C. Zaro pošilja denar v staro domovino po brzjavcu in po pošti po najnižjem dnevnom kurzu in pod jamstvom.

MENJANJE DENARJA.

V naši banki je vedno v zalogi velika količina vsakovrstnega denarja v zlatu, srebru in papirju, katerega je dobiti po najnižji ceni.

LIBERTY BONDI.

Ti bondi se pri nas kupujejo in za nje se dobi najboljše cene. Mi jih tudi sprejemamo, kakor plačilo za parniške listke.

PREDUJMI.

Državno pooblaščeni bankir Henry C. Zaro pomaga tudi našim rojakom pri izplačevanju njihovih terjatev, kakor tudi pri iztirjanju njihove plače.

POTNE LISTINE.

Pri nas je nastavljen poseben uradnik, katerega dolžnost je pomagati vsem v stari kraj se vračajočim potnikom pri nabavi potrebnih potnih listin in dovoljenj. To se izvrši hitro in brezplačno.

Pridite ali pišite za vse, kar potrebujete.

HENRY C. ZARO, bankir
39 Cooper Square, 3rd Ave., Corner 5th St.
NEW YORK CITY.

Slovenska Narodna

Padorna Jedinota.

Indien, 17. junija 1920
v skrivnosti.

Ustanovljena 9. aprila
1904.

GLAVNI STAN: 2627-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

Izvrševalni odbor.

UPRAVNI ODSEK.

Predsednik Vlado Čačkar, podpredsednik Anton Hrust, Box 340, Cicero, Fe-
mto gl. tajnik Mati Turc, tajnik bolničnega oddelka Paul Berger, mazenski gl. tajnik
Frank S. Tavener, upravitelj glasila Filip Godina.

POROTNI ODSEK.

John Underwood, predsednik, 2627-59 S. Lawndale Ave., Chicago, IL
John Hart, 1161 E. 85 St., Cleveland, Ohio.

BOLNIČNI ODSEK.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2627-59 S. Lawndale Ave., Chicago, IL
VZHODNO OKROŽJE: Rudolf Pistorius, Box 452, Bridgeport, Pa.

ZAPADNO OKROŽJE:

Anton Radlak, Box 75, Wick Haven, Pa.
Löd-Keller, Box 104, Green, Kan., na Izrael.

Nadzorni odbor.

Matt Petrović, predsednik, 2627-59 S. Lawndale Ave., Cicero, Ill., John Amherst
428 Pierce St., Evinch, Minn., Joe Kain, 1007 E. 74th St., Cleveland, Ohio.

Tiskovni odbor.

Vlado Čačkar, John Underwood in Matt Petrović.

Zdravilni odbor.

PREDSEDNIK: Frank Aloj, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.
John Trček, Box 151, Lawrence, Pa.
Julia Owen, 242 Springfield, Detroit, Mich.
John Shuk, 1161 E. 85 St., Cleveland, Ohio.
Marp Udevic, 1244 So. Racine Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVILNI PODPORA IN NADZORE: Bohumil Šmidlo, predsednik S. N. P. J. 2627-59 So. Lawndale Ave., Chicago,

POTOP.

Zgodovinski
— roman —

Spisal H. Sienkiewicz.— Poslovenil Podravski.

(Nadaljevanje.)

Kmitie si dene med tem na glavo Subaghajevemu kuemo in izvleze oni zeleni pernač, kateri je imel doslej nalač zataknjen za pas.

"Pogled semkaj, lopov!" reče, in mu pokaže znakove poveljnikovega dostojanstva.

"Allah;" zakriči prestrašen Tatar ter se mu zgrudi k nogam.

Uro pozneje so drvili Tatarji že liki dolga veriga po poti, ki drži iz Lvova k Velikim Očem. Kmitie je jezdil na kostanjevorujavem konju, podarjenem mu od kraja, ter zaganjal čambul, kakor zaganja ovčarski pes ove. Akbah-Ulan je zel nanj s strahom in občudovanjem.

Tatarji, veščaki v tej zadevi, so uganili na prvi pogled, da jim pod tem poveljnikom ne bo nedostajalo krvi in plena, torej so šli radostno za njim z godbo in pesnijo.

Pa tudi Kmitie se je radoval, zroc na-te ljudi, ki so ga spominjali gozdnih zverin. Njih divji glasovi so se razlegali daleč naokrog, on pa je računal in premišljeval, česa vsega se bo mogel lotiti s to močjo.

"Evo, kam privede človeka prekanjenost," reče sam sebi. "Včeraj sem imel samo dva Kimitia, danes pa že cepeta štiri sto konj za meno. Trebuje samo začeti bojni ples, pa se jih takoj nabere tisoč ali dva takšnih potepinov, da bi se jih ne bi sramovali celo davni moji tovariši. Čakaj knez Bogoslav! S tem, da ti posvetim v oči, učnim zdatno uslugo kralju in domovini . . . je dodal ves židane volje.

Zelo ga je tudi veselilo to, da so kar ostrimi plemstvo, židje, kmetje, celo oddelki črne vojske v prvem hipu pri pogledu na njegovo čelo. Vreme je bilo megleno in vlažno, torej se je pripetilo, da je marsikdo dospel bližu, in ko je videl, koga ima pred seboj, je prestrašen zakričal:

"Jezus, Marija in sv. Jožef!"

Toda Tatarji so se mirno izognili srečajočim na poti kočijam, naloženim vozovom ter čredam konj in goved. Temu bi bilo seveda drugače, ako bi dovolil poveljnik ropati. Toda videli so, da je bil podložen Kmitie, kateremu je držal stremce, kadar je zasedel konja.

Medtem jim je Lvov že povsem izginil v dajavi in megli. Tatarji so nehal peti in četa se je počasi pomikala naprej sredi oblakov sopare, ki je puhtela s konj. Nakrat se oglasi topot konjških kopit za Tatarji.

Cez nekaj časa se prikažeta dva jezdeca. Jeden izmed njih je bil Volodijevski, drugi pa Redzjan. Oba sta se ognila oddelku in drvila naravnost h Kmitie.

"Stoj! stoj!" zakliče mali vitez.

Kmitie zlomi pečat ter čita:

"Od glasnika, ki je ravnikar semkaj dospel, smo izvedeli, da ne more iti vojvoda vitebski v Malo Poljsko ter se vrča na Podlesje, a to vsele kneza Bogoslava, kateri nameravnudi na Tičotin in na gospoda Sapieho. Ker pa je večina Sapiehovih vojakov ostala na stanovanilih, zato ti zapovedujemo, da grek s svojimi Tatarji na pomoč knezu vojvodi. Ustregli smo tvoji prejšnji želji in nimamo vzroku zapovedati ti, da se pošuriš. Drugo pismo odda vojvodi. V tem pismu smo priročili tebe, svojega zvestega služabnika, njegovi ljubavi in bojkemu pokroviteljstvu."

Jan Kazimir, kralj poljski.

"Hvala Bogu!" zakliče Kmitie, ko prečita pismo. "Sedaj niti ne vem, kako naj kralja in vaju za to zahvalim."

"Jaz sem se sam ponudil, ko je bilo treba odnesti pismo k vam," reče Volodijevski. "A to radi naklonjenosti do vas, ker mi je bila znano vaše gorje in ker sem hotel, da gotovo prejmete pismo."

"Kedaj je dospel oni glasnik?"

Oh času obeda, katerega smo se udeležili jaz, ob Skretuska, Harlamp in Zagloba. Ne morete si predstaviti, kaj vse je govoril Zagloba o Sapiehi, radi česar bi bil kralj in ostali skoro popokali od smeša, tako zelo je hvatali sebe ter grajal gospoda vojvodo. Medtem vstopi sohar s pismom in ko je kralj izvedel, da je pismo pisal Sapieha, je takoj prečital. V tem pismu je bila potrjena novica, da je prelomil mejni grof prisego, ter se zdruišil s švedskim kraljem."

"Se eden nov sovražnik, kakor bi jih bilo doslej še premalo!" zakriči Kmitie ter sklene roke. "Veliki Bog!" doda, "navdahniti gospoda Sapieha z mislio, da mi le za teden dni dovoli ujeti v Prusijo in jaz storim s Tvojo pomočjo, da ne pozabi deset rodov mene in mojih Tatarjev!"

"Lahko mogoče, da pojdeš tukaj," omeni Volodijevski. "Toda poprej vam svetujem, da se spoprimete z Bogoslavom, kajti vsled izdajstva mojnega grofa je dobil dovolj ljudij ter dovoljenje, da udari na Podlesje."

"Torej se še srečava!" reče Kmitie z iskrenimi očmi. "Ko bi mi bila prinesla odlok, da sem imenovan za vojvodo vienskega, ne bi bil, a takoj vesel, kakor da pojdem nad Bogoslavom."

"Da, tudi kralj je takoj zaklical: 'Nač se razveseli Andrejeva duša! . . . Takoj je hotel postati k vam soharm, toda jaz sem dejal, da vam sam nesem ta pisma ter se vsaj še enkrat poslovim z vami.'

Kmitie se skloni raz konja ter vneto objame našlega viteza.

"Moj lastni brat bi mi ne storil toliko, kajto ste vi lastni za me!" zakliče. "Daj mi Bog priliko, da vam to tako povrnem!"

"Ha! A vendar sem vas hotel dati ustreliti."

"Saj tudi nisem bil vreden kaj boljšega."

Toda to ni nič! Naj me posekajo v prvi bitki, ako izmed vseh vitezov koga bolj ljubim nego vas! . . .

Po teh besedah objame Kmitie znočišči Volodijevskega, kateri mu k slovesu še reče:

"Samo bodite previdni s knezem Bogoslovom, kajti z njim se ni lahko kosati!"

"Bog van pomagaj! . . . Želim srečno pot!"

Samo ne prizanašajte pruskim izdajicam!"

reče Volodijevski.

"Ne vznemirjajte se radi tega!" odvrne Kmitie.

Volodijevski pomigne Redzjanu, ki se je včas razgovarjal z Akbah-Ulanom ter mu pripovedoval o Kmiticevem bojevanju s Hovanskim, na kar se oba vrneti nazaj v Lvov.

Kmitie pa je obrnil svoj oddelek ter se napotil proti severu.

XVI.

Dasi so se znali Tatarji, zlasti dobruski, izvrstno horiti, so še raje morili neoborožene ter plenili ženske in kar jim je prišlo pod roke.

Tatarji pod poveljnikovom Kmiticem so seveda mrmarili na svojega vodjo, kateri jim je to zobrajjeval ter jih držal na uzdi, toda hoté, nehoté so se mu morali podvrediti. Toda blizu Tarnograda jih je nalač nekoliko zaostalo, da so spustili "rdečega petelina" v Honevolski ter nekoliko povasovali z mladenkami. Toda Kmitie, ki je že krenil k Tomaševu, se je nakrat vrnil in ko je zagledal požar, zapovedal obesiti nekoliko Tatarjev, čemur ni ugovarjal niti sam Akbah-Ulan, marveč se požiral da izvrši povelje, da se "bogadir" ne bi razrdil. Radi tega so jeli Tatarji še bolj spôštvovati Kmitice. Takšna je bila sploh sreča tega svadljivega. Nasprotno pa tudi ni pustil žaliti Tatarjev, in ko jim niso hoteli prebivalci opustošene krajine dati živeža in jim nasprotovali, je Kmitie zapovedal, da so jih pretepli s palicami, a župana je celo sam razčesnil s čakunom.

To povelje je zelo ugajalo Tatarjem, kateri so si lastno poslušali krik prebivalcev ter govorili med seboj:

"Ej, sokol je ta naš Kmitie; on ne dopusti, da bi se godila njegovim krivicam!"

Ni ljudje ni konji niso shujali, marveč se celo zredili, in star Ulan je zrl s čimdalje večjim začudenjem junaka, emokal z ustnicami ter dejal:

"Ko bi mi dal Allah takšnega sina, pa bi mi na starost ne bilo treba umirati od gladi v anli!"

Pa tudi Kmitie ga je potkal semiertje s pesterijo po trebuhi ter dejal:

"Poslušaj me, prase! Ako ti Švedje ne razprajo trebuha, pa gotovo spraviš vanj vse tukajšnje jedilne shrambe."

"Kje pa so Švedje? Predno jih zagledamo, sprhnejo nam tetiva in loki."

Zares so jedili iz početka po taki krajini, po kateri se ni korakala švedska noge. Povsod so uateleti na večje ali manjše tolpe oboroženega plemstva in kmetov, kateri so zastopali pogostoma z grožnjo pot in katerim je bilo časih težavno do povestiti, da so oni prijatelji in zvesti služabniki poljskega kralja.

Naposled so dospeli k Zamostju. Pri pogledu na to trdnjava so Tatarji ostrmeli, zlasti ko so izvedeli, da je ona vzdržala napad Hmelničkega. Jan Zamojski jim je dovolil vstop v mesto. Celo Kmitie sam se je ečil pri pogledu na te široke ulice prikrojene rayno na italijanski način, na kollegij in akademijo, grad in mogočne topove ter druge vskovrsne utrdbe. Kakor se je malokater velikaš mogel kosati z vnurom velikega kanclerja, tako se je le malokatera trdnjava zamogla kosati z Zamostjem.

Še bolj pa je ugajal Tatarjem armenški del mesta. Njih nosnice so požejljivo srkale vase vnovljavo turškega usanja, katero so izdelovali v tovarnah prišleci iz Kafe, in njih oči so kar žarele pri pogledu na slatkice in drugo blago, kakor preproge, sablje, kindžale, loke, turške svetiljke ter vsake vrste dragocenosti.

Sam kraljevi mečnik se je zelo prikupil Kmitie. Bil je to pravociti kralj v svojem Zamostju; človek spoštive starosti, zale rasti, čeprav nekoliko bolehat, ker ni znal v svojih mladostnih letih krotiti svojih strasti. Ženske je še vedno ljubil in zdravje mu ni bilo toliko zverišeno, da bi mu bilo veselje izginalo iz srca. Bil je še samec in, dasi so mu odpirale najznamenitejše hiše v ljudovladi vrata na stežaj, je vendar trdil, da ne more najti sebi primerne dekliese. Nekoliko pozneje se je zanjubil v mlado Francozinjo, katera je sicer ljubila drugega, toda mu vendar dala radi njegovega bogastva svojo roko, in ni slutila, da ozaljša njen prvi ljubimec, kateremu se je izneverila, enkrat s kraljevo kromo svojo in njeni glavo.

Mečnik se ni odlikoval s posebno bistrounostjo ter se tudi ni poganjal za višjo čast in, ko so ga grajali prijatelji radi pomanjkanja častilnosti, jim je odgovoril:

"Ni resnica, da mi je primanjkuje, marveč je imam še več nego oni, ki se uklanjajo. Čemu naj se držim ob dvorske pravoge? V Zamostju nisem samo Jan Zamojski, marveč sam svoj gospodar Zamojski."

Tako so ga tudi povsod klicali. Nosil se je zelo preprosto, dasi je imel odlično odgojo ter je mogočno potoval v mladost po tujih krajih. On je govoril zelo skromno o svojem stanu, mogoče samo za to, da so mu drugi ugovarjali. Sleč na je bil boljši sin poljske ljudovlade od marsikatere drugega.

Kmitie in Zamojski sta zelo ugajala drug drugač in mečnik, ki je rad videl, da so hvalili njegovo gospoljubnost, ga je povabil z veseljem v grad.

Tam se je on seznanil z mnogimi odličnimi osebami, zlasti z njegovo šestro, kneginjo Grizelido Višnjevecko, vdovo po knezu Jeronimi, ki je bil že v vojem času skoraj največji gospodar v poljski ljudovladi. Bil je zelo bogat, a prikel je ob času kozakih bojev ob svoje premoženje, tako, da je učivila kneginja Grizelda sedaj gospoljubnost svojega brata v Zamostju.

Slovenska zemlja.

KAMNIČKE ALI SAVINJSKE ALPE, NJIJI ZGRADBA IN NJIHI LICE.

Spisal Ferdinand Seidl.

(Nadaljevanje.)

V višjih legah, nekako od višine 1700 m pa do 2000 m se razvijejo alpske trate v ožjem pojmenu besedje v vsej svoji krasi. One so najmnogovrstnejša in ob času cvetja najbolj pestra, najbolj občudovana rastlinska družba alpskega pasa. Nizke, v gostih rušab rastoče travnate rastline (Phleum alpinum, Poa alpina, Festuca falax, Carex firma idr.) tvorijo osovnino tkanine širine zeleno preproge. Vanjo so v bogati obilici vpletene v živih barvah evetočne alpske rastline in sicer ali posamezno, ali pa z druženje v nizke, goste blazinice ruše. Med temi zagledamo kaj kmalu smaragdno-zeleno blazinice brezstebelne lepnice (Silene acutifolia), ki se potrošene z neštetimi rožastorastimi čimberci zvezdicami; kamenje ljubi raznoliki kreči (Saxifraga); tik iznad taj pridivuje pritlivica vrbiča (Salix retusa) svoje vejice, okrašene z rudečimi ali rumenimi mačičami; razni petoprstniki (Potentilla clusiana, P. aurea) nastavijo bele ali nasileno rumene cvetne; prejšnje prostore preprezne veles ali srebrni koren (Dryas octopetala) in jih nakiti z velikimi belimi cvetli, v veliki množini se prikazujejo mični rudeči klinčki (Dianthus sternbergii) in modrocveteci svedri (Gentiana), ljubke in mile trobentice (Primula auricula, P. Wulfeniana idr.) in njim podobni, le dosti manjši, srčani oklepni (Androsace villosa). Vmes rastejo priljubljene dlečne murke (Nigritella rubra), bele in rumene zlatice (Ranunculus Traunfelineri idr.), alpski rmani (Achillea atrata, A. Clavennae), jasno vijolčasta gorska detelija (Oxytropis Jacquinii), zanimiva žužkojedna alpska mastnica (Pin-gueula alpina), ampak ločika (Homogyne alpina, H. discolor), razne rumene škrzelice (Hieracium villosum idr.), bodičasti osat (Cirsium spinosissimum), ki ima v čudoviti ornamentikki rezne liste, slavljena planika in mnogo druge evetne rastline.

Naseljevalna sila rastlinstva je v alpskem pasu tolika, da mnoge rastline prestopijo s trat na male pomele in težko pristopne teste police strmih sten in tvorijo oni ozke zeleno panoge, ki ugodno in obesu blagodejno prekinjajo mrtvo skalovje. Na takih krajih se pojavijo med travnato rušo in drugimi skalnimi rastlinami tudi sloveča planika, pečica ali očnica (Leontopodium alpinum). Njene snežnobele, velike zvezde so nekam po tuje, pa vendar lepo prikrojene in nimajo tekmece v vsej alpski flori. To in pa težka pristopnost njenega bivališča na strmem skalovju je povod, da je planika menda najbolj zaščitena izmed vseh alpskih evet.

Nekatere evetlice se naselijo na skalovju, kjer koli se je nabralo na njem količaj redilne zemlje. Zatorej se nam zdi, da rastejo na stežajih vzdruženih v priroden šopek. Z enotnim krojem vplivajo širne družbe alpskih rastlin enotno, ubranje in slogovito na lico alpske krajine. Še le v višjem oddelku alpskega pasa natomiti se pojavi s pomačno s šopekom natančnih alpskih evetlic! Kar nas posebno iznenadja, je to, da so alpske rastline kljub veliki raznovidnosti vendar skoraj vse istega kroja. Pritlikave rasti so, listi in veje se držijo nizko pri tleh; na malo trubele pa so nastavljene razmerno veliki eveti v naslednjih barvah, ali pa kar skupine evetov, lično zdržuveni v priroden šopek. Z enotnim krojem vplivajo širne družbe alpskih rastlin enotno, ubranje in slogovito na lico alpske krajine. Še le v višjem oddelku alpskega pasa natomiti se pojavi s pomačno s šopekom natančnih alpskih evetlic! Kar nas posebno iznenadja, je to, da so alpske rastline kljub veliki raznovidnosti vendar skoraj vse istega kroja. Pritlikave rasti so, listi in veje se držijo nizko pri tleh; na malo trubele pa so nastavljene razmerno veliki eveti v naslednjih barvah, ali pa kar skupine evetov, lično zdržuveni v priroden šopek. Z enotnim krojem vplivajo širne družbe alpskih rastlin enotno, ubranje in slog